

Z końcem czerwca 2018 roku minęła czteroletnia kadencja Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Onkologicznego, któremu w tym czasie miałem zaszczyt przewodniczyć. Początek działalności zarządu przypadł na okres burzliwych zmian w polskiej onkologii, które wynikały z wprowadzenia pakietu onkologicznego. PTO aktywnie uczestniczyło w merytorycznej krytyce założeń pakietu. Środowisko onkologiczne doceniało pozytywne aspekty tej reformy, takie jak zniesienie limitów w terapii onkologicznej, przyspieszenie diagnostyki w przypadku chorych posiadających *Kartę DİLO* oraz obligatoryjne wprowadzenie konsyliów wielospecjalistycznych i funkcji koordynatora. Jednocześnie sygnalizowaliśmy brak administracyjnego nadzoru nad zachowaniem należytej jakości leczenia i przestrzeganiem ogólnokrajowych rekomendacji w zakresie diagnostyki oraz terapii nowotworów. Niepokój budziło rozproszenie diagnostyki i brak współpracy pomiędzy ośrodkami prowadzącymi skojarzone leczenie onkologiczne.

Frustrację budziło nieprzyjęcie przez kolejnych ministrów zdrowia sztandarowego dokumentu PTO, czyli *Strategii Walki z Rakiem w Polsce 2015–2024*, pomimo dokonywanej aktualizacji dokumentu. W ramach działalności statutowej członkowie Zarządu Głównego PTO zorganizowali kilkadziesiąt spotkań i konferencji prasowych z przedstawicielami administracji państwowej, posłami i senatorami oraz z dziennikarzami. Zacieśniona została współpraca z organizacjami pacjenckimi i pozarządowymi. Współdziałanie PTO z innymi onkologicznymi towarzystwami naukowymi i nadzorem specjalistycznym przyniosło wymierne efekty. Uproszczone zostało funkcjonowanie *Karty DİLO* i zwiększono liczbę procedur onkologicznych objętych nielimitowanym finansowaniem Narodowego Funduszu Zdrowia. Nadal jednak, z różnych powodów, znacząca liczba chorych na nowotwory nie ma zakładanej *Karty DİLO* i nie korzysta z dostępnych dobrodziejstw pakietu onkologicznego. Sytuacja ta stwarza dodatkowe problemy finansowe szpitali z rozliczaniem procedur medycznych przez NFZ.

W 2016 roku pod egidą PTO odbył się IV Kongres Onkologii Polskiej, który zgromadził 1600 uczestników i prominentnych gości zagranicznych. Członkowie Zarządu Głównego PTO uczestniczyli w przygotowaniu założeń 2. edycji *Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych 2016–2024*, przyjętego przez Radę Ministrów. Ponadto PTO zleciło opracowanie trzech istotnych dokumentów. Raport „Stan dostępności do leczniczych procedur onkologicznych w Polsce — analiza i rekomendacje”, przygotowany w 2015 roku, zwracał uwagę na istnienie „białych plam” na onkologicznej mapie Polski w dostępie do gwarantowanych procedur medycznych, ze szczególnym uwzględnieniem radioterapii. W kolejnym roku PTO przedstawiło raport „Analiza kosztów wybranych onkologicznych produktów rozliczeniowych w Polsce — rekomendacje dotyczące taryf”. Jest to wciąż aktualny dokument wskazujący optymalny i wiarygodny model kalkulacji rzeczywistych kosztów realizacji podstawowych procedur medycznych w onkologii, ze szczególnym uwzględnieniem teleradioterapii, frakcyjowanej brachyterapii, skojarzonej radiochemioterapii oraz hospitalizacji związanej z realizacją tych procedur. W bieżącym roku, na podstawie danych z województwa dolnośląskiego, powstał kolejny raport. Wskazuje on na istnienie wysokich kosztów pośrednich związanych z zasadniczym leczeniem onkologicznym (w niektórych przypadkach wielokrotnie przekraczających koszty leczenia podstawowego).

Pomimo podejmowanych przez środowisko onkologiczne i administrację państwową działań naprawczych oraz niewątpliwego, stałego postępu w zakresie diagnostyki i leczenia chorych na nowotwory w naszym kraju, przeżycia 5-letnie wciąż niekorzystnie odbiegają o kilkanaście procent od wyników uzyskiwanych w najbardziej rozwiniętych krajach UE. Według ekspertów do najważniejszych czynników, które mają wpływ na wyniki leczenia, należą: właściwa organizacja systemu opieki onkologicznej, czyli zapewnienie kompleksowej i skoordynowanej opieki medycznej, zgodnej z opracowaną strategią lecze-

nia wielodyscyplinarnego; efektywne wykorzystanie zasobów; realizacja populacyjnych programów badań przesiewowych o wysokiej zgłaszalności; powszechny system monitorowania skuteczności leczenia, a także prowadzenie krajowego rejestru zachorowań na nowotwory, gromadzącego dodatkowo dane na temat stopnia zaawansowania choroby, zastosowanych metod terapii, wskaźników przeżywalności i jakości leczenia. Z powyższych względów kolejną inicjatywą PTO, realizowaną przy współudziale ministra zdrowia i NFZ, jest propagowanie idei stworzenia onkologicznej sieci szpitalnej, realizującej zasadę koordynacji i kompleksowości leczenia. Powyższa problematyka była tematem przewodnim 1. Międzyzjazdowej Konferencji PTO, zorganizowanej w maju bieżącego roku.

Z wielką satysfakcją odebraliśmy deklarację Premiera Mateusza Morawieckiego dotyczącą nadania najwyższego priorytetu rozwojowi polskiej onkologii. Minister Zdrowia Łukasz Szumowski powołał wielu członków Zarządu Głównego PTO do zespołu przygotowującego projekt reorganizacji i rozwoju polskiej onkologii „Ścieżka zmian w onkologii polskiej — koncepcja organizacji i funkcjonowania Narodowej Sieci Onkologicznej”. Minister Zdrowia przyjął dokument i zadeklarował podjęcie prac legislacyjnych i administracyjnych, których celem jest przygotowanie projektu uchwały sejmowej regulującej funkcjonowanie opieki onkologicznej w naszym kraju.

Z wielkim uznaniem i nadzieją przyjmujemy także inicjatywę Prezydenta Andrzeja Dudy w zakresie specjalnej strategii działań antynowotworowych. Przedstawiciele Zarządu Głównego PTO mieli możliwość osobiście przedstawić Prezydentowi główne problemy polskiej onkologii i wręczyć *Strategię Walki z Rakiem w Polsce 2015–2024*. O odbyli także kilka spotkań z członkami Krajowej Rady Rozwoju i urzędnikami Kancelarii Prezydenta. Mamy nadzieję, czego podstawą jest zrozumienie i przychylność Andrzeja Dudy, że wsłuchanie się w głosy środowiska onkologicznego zaowocuje dobrymi dla polskiej onkologii rozwiązaniami legislacyjnymi w postaci przyjęcia w formie uchwały *Narodowej Strategii Onkologicznej — polskiego Cancer Planu*.

prof. dr hab. Jacek Fijuth
ustępujący Przewodniczący Zarządu Głównego PTO